

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
voortgang XONAR, Mutsaers,
Pactum en VIA jeugd
BEHANDELD DOOR
FJM (Frans) Mourmans

DATUM
4 juli 2024
Verz. 04-07-2024
TELEFOONNUMMER
06 50898190

BIJLAGEN
1

ONZE REFERENTIE
2024.02400

E-MAILADRES
Frans.Mourmans@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4141

UW REFERENTIE
--

Geachte raadsleden,

Sinds de zomer van 2023 wordt door een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van XONAR, het projectteam van de gemeenten, de regievoerder en jeugddautoriteit tweewekelijks de voortgang van het herstelplan van XONAR gemonitord. Na de ondertekening van de brief met voorwaarden voor de financiering van het herstelplan is daar een maandelijks bestuurlijk monitoringoverleg aan toegevoegd. In deze voortgangsrapportage informeer ik u over de stand van zaken per 1 juli 2024.

Fusie

Het due diligence onderzoek bij XONAR en Mondriaan heeft enkele weken vertraging opgelopen en wordt op korte termijn afgerond. Op basis van een tussentijdse rapportage over de bevindingen van het due diligence onderzoek door Deloitte heeft Mondriaan laten weten dat er onvoldoende vertrouwen is dat een duurzame fusie kan worden gerealiseerd. Daarom stopt Mondriaan met de verkenning van het fusietraject. Het besluit is onder meer gebaseerd op een beoordeling van risico's in de bedrijfsvoering en de kosten voor groot onderhoud en verduurzaming (zie ook hierna). Namens de gemeenten wordt de due diligence rapportage getoetst door de Jeugddautoriteit op de punten continuïteit van jeugdhulp en uitzicht op duurzaam herstel. De Jeugddautoriteit rapporteert vervolgens aan de gemeenten. Wij wachten de rapportage van Deloitte en de Jeugddautoriteit af en bepalen mede op basis daarvan de vervolgstappen.

Herstel is ongewijzigd fragiel

De situatie bij XONAR is ongewijzigd ten opzichte van de vorige voortgangsrapportage. Wij zien een positieve ontwikkeling, maar een fragiel herstel. De ontwikkelingen die XONAR laat zien in het operationeel herstel zijn positief. Wij zien dit echter nog niet terug in de cijfers. De financiële situatie van XONAR blijft daardoor zeer kwetsbaar. Dat beeld wordt versterkt door de tekorten in het onderhoudsplan en het stopzetten van het fusietraject. Wij zoeken daarom samen in een constructieve samenwerking naar oplossingen.

DATUM
4 juli 2024

Vastgoed en groot onderhoud

Met XONAR is intensief gesproken over de problemen rond het onderhoudsplan. XONAR kan de komende jaren het tekort op het onderhoudsbudget opvangen door een aantal bezuinigingen en de komende 4 jaar het geplande onderhoud gefaseerd uit te voeren. Het risico wordt door ons ingeschat als hoog. Onder meer omdat de onderhoudsbegroting is gebaseerd op instandhouding en noodzakelijke kwaliteitsverbetering en verduurzaming onvoldoende zijn ingerekend. Het huidige onderhoudsniveau is wel zodanig dat de continuïteit en kwaliteit van zorg en de veiligheid van de kinderen/jongeren, verwanten en medewerkers niet in het gedrang komen.

Het onderhoudsplan is, zoals hiervoor aangegeven, onderdeel van het due diligence onderzoek in het kader van de voorgenomen fusie met Mondriaan. Met XONAR is eerder afgesproken dat in afwachting van de uitkomsten daarvan, eventuele vervolgacties en beheersmaatregelen over de onderhoudsbegroting worden aangehouden. Dat wordt nu in de komende maanden alsnog opgepakt.

Onzekerheden en risico's

De risico's zijn ongewijzigd ten opzichte van de vorige voortgangsrapportage. In de bijlage vindt u een samenvatting van risicoregister per 1-7-2024.

Taskforce zorglandschap

De taskforce brengt op dit moment gedetailleerd het zorglandschap in Limburg in kaart. Op basis daarvan wordt een verkenning gemaakt van een duurzame inrichting van het zorglandschap op provinciaal niveau (stabiliteit en diversiteit in het zorglandschap). De rapportage wordt eind september/begin oktober verwacht.

Ontwikkelingen Mutsaersstichting

In de afgelopen weken is er overleg geweest met het ministerie van VWS, de Jeugddautoriteit en de jeugdregio's Noord- en Midden-Limburg over het herstelplan van Mutsaersstichting. In deze overleggen is nogmaals benadrukt dat de jeugdregio Zuid-Limburg zich verantwoordelijk voelt voor de zorgcontinuïteit, ook voor de kinderen die in zorg zijn bij de Mutsaersstichting. Er kan echter niet van de gemeenteraden worden verwacht dat iedere keer, als er door problemen in de bedrijfsvoering bij zorgaanbieders de continuïteit in het gedrang komt, de gemeenten aangesproken worden om de financiële gaten te dichten. Voor een gedegen afweging is een duidelijke visie nodig voor een robuust en toekomstbestendig zorglandschap, zodat verzoeken voor financiële steun daaraan getoetst kunnen worden voordat deze aan de raad worden aangeboden. Mits de taskforce tijdig oplevert is het streven rond de jaarwisseling een voorstel aan de gemeenteraden in route te brengen.

Pactum in trede 3 draaiboek

Jeugdzorgaanbieder Pactum is al jaren actief op het gebied van jeugdhulpverlening, met name in het oosten van Nederland. Na een aantal fusies is het werkgebied uitgebreid naar het zuidoosten van het land. Inmiddels levert Pactum jeugdhulp aan kinderen uit ongeveer 192 gemeenten. De organisatie kwam de afgelopen maanden negatief in het nieuws door de bestuurlijke en financiële situatie bij de Vigo-groep waar het onderdeel van is. Pactum lijdt al een aantal jaren verlies.

Onlangs zijn wij geïnformeerd dat Pactum is ingedeeld in trede 3 van het draaiboek continuïteit jeugdhulp. De accounthoudende regio's – Midden-IJssel/Oost-Veluwe en Centraal Gelderland - trekken samen op met Pactum om de continuïteit van de jeugdhulp te waarborgen.

DATUM
4 juli 2024

Pactum is in Zuid-Limburg op kleine schaal actief als onderaannemer van XONAR in de segmenten Wonen en deeltijd Pleegzorg. Het is in onze jeugdregio zeker geen cruciale zorgaanbieder.

VIA jeugd in trede 3 draaiboek

Voor VIA jeugd is al enige tijd trede 2 (situatie is risicovol) van het draaiboek continuïteit jeugdhulp van toepassing. In verband met zorgelijke ontwikkelingen in de exploitatie hebben VIA jeugd, de jeugdregio en jeugddoorloopte gezamenlijk vastgesteld dat het beter is om op te schalen naar trede 3 (situatie is zorgelijk) omdat dit meer mogelijkheden geeft om gezamenlijk regie te voeren op het noodzakelijk herstel en daarmee de continuïteit van de jeugdhulp.

VIA jeugd is in Zuid-Limburg actief in de combinatie Gesloten Intensieve en Klinische Jeugdzorg en de enige leverancier van JeugdzorgPlus in Limburg. Dit maakt dat VIA jeugd een zorgaanbieder is die cruciaal is voor het zorglandschap.

Alle stappen die in de komende periode worden gezet gebeuren in nauwe afstemming met de andere gemeenten in de jeugdregio. Zodra er meer informatie is wordt u verder geïnformeerd.

Hoogachtend,

Hubert Mackus
Wethouder Economie, Sport, Jeugdzorg, Water, Natuur en Landschap

Bijlage

Risicoregister

Risico's en risicobeheersing

Stand per 1-7-2024

In onderstaand overzicht wordt onderscheid gemaakt tussen risico's in het herstelplan, risico's in de bedrijfsvoering met een relatie naar het herstelplan en risico's in de bedrijfsvoering.

Status: reeds opgeloste risico's zijn **groen**. Openstaande/onderhanden risico's zijn **oranje**. Risico's zonder voortgang zijn **rood**.

#	risico	oorzaak	gevolg	beheersmaatregelen	risico beheersing	status
	Risico's in herstelplan					
1	Vertraging rendabel maken Leefhuizen	Afhankelijkheid andere partijen	Bij onrendabele exploitatie verplichting tot afstoten	Leefhuizen zijn rendabel door sturing op bezetting en productiviteit medewerkers. Het risico vervalt.	XONAR	Opgelost 07122023
2	Operationeel herstel € 1,6 mln. wordt niet gerealiseerd	Vertraging, verkeerde inschatting potentieel, etc.	Tekort in exploitatie	Sturen op operationeel herstel. Het risico vervalt.	XONAR	Opgelost 07122023
3	Onvoldoende voorschotten financiële steun gemeenten	Ontoereikende verantwoording	Liquiditeitsproblemen	Sturen op sluitende verantwoording. Rapportages aangepast. Declaraties van voorschotten worden na toetsing door gemeenten voldaan.	XONAR en gemeenten	Opgelost 01032024
4	Kosten verzuim	Onvoldoende voortgang afbouw verzuim	Vertraging uitvoering herstelplan. Hogere kosten dan verwacht	Actief sturen op afbouw verzuim. Training leidinggevenden. Maandelijkse rapportage op voortgang in monitoring-overleg laat zien dat verzuim daalt.	XONAR	Onderhanden
5	Kosten onderhoudsplan (MJOP) hoger dan ingeschat	MJOP geeft onvoldoende inzicht in kosten noodzakelijk groot onderhoud	Negatief effect op liquiditeit. Groot onderhoud en verduurzaming kunnen niet volledig worden uitgevoerd	In opdracht van de gemeenten is het door XONAR opgestelde MJOP beoordeeld op realiteitsgehalte. Uit de review blijkt dat de onderhoudskosten te laag zijn ingeschat. XONAR kan dit opvangen door een aantal bezuinigingen en faseren van onderhoud. Dit voorziet echter niet in structurele verbetering op lange termijn en verduurzaming. In het kader van de	XONAR	Onderhanden

	Risico's bedrijfsvoering met relatie naar herstelplan					
				voorgenomen fusie volgt een herbeoordeling en mogelijke beheersmaatregelen.		
6	Bij Mutsaers gedetacheerde medewerkers krijgen geen dienstverband en komen retour.	Onrendabele exploitatie bij Mutsaers	Boventallig personeel en 1,4 mln. ongedekte kosten	Sluitende afspraken met Mutsaers over voorwaarden detachering. Het risico vervalt.	XONAR	Opgelost 31122023
7	Boventalligheid door verbetering van de productiviteit.	Hetzelfde werk doen met minder medewerkers	Boventallig personeel en 590k ongedekte kosten	Wijzigingsvoorstel om onderbesteding in herstelplan in te zetten als dekking voor extra transitiekosten goedgekeurd. Het risico vervalt.	XONAR	Opgelost 14122023
8	Tijdelijke voortzetting zorg voor een aantal JENS-cliënten in 2024	Onvoldoende medewerkers stappen over naar JENS	Voortzetting verliesgevende zorg. Raming max 114k	Wijzigingsvoorstel om onderbesteding in herstelplan in te zetten als dekking voor extra kosten goedgekeurd. Het risico vervalt..	XONAR	Opgelost 14122023
9	Sanctie door JENS als niet volledig wordt voldaan aan voorwaarden overdracht zorg.	XONAR kan niet voldoen aan voorwaarden ontvlechting	JENS legt contractueel overeengekomen boete op. Risico PM.	Tijdelijke voortzetting zorg voor een aantal JENS-cliënten in 2024. Het risico vervalt.	XONAR	Opgelost 14122023
	Risico's bedrijfsvoering					
10	Omzetverlies als aanbestedingen Crisishulp, VO&H en COA niet aan XONAR worden gegund.	Marktwerking bij aanbestedingen	Omzetverlies, boven-talligheid personeel, lagere dekking overhead, mogelijk exploitatieverlies. Risico PM	Sturen op kwalitatief goede inschrijvingen. Aanbesteding COA is intussen gegund.	XONAR	Onderhanden, periode Q1 t/m Q3 2024.
11	Discussie met toegangen over de intensiteit van de te leveren zorg en het tarief dat wordt vergoed.	Beeoordeling noodzakelijke zorg	Omzetverlies, boven-talligheid personeel, lagere dekking overhead, exploitatieverlies. Risico PM	Overeenstemming over noodzakelijke zorg en passende tarieven. Goedkeuring voor toegepaste zorg. Het risico vervalt.	XONAR en gemeenten	Opgelost 01032024
12	Indexatie CAO is hoger dan de indexering op basis van landelijke OVA-richtlijnen.	Landelijke loonontwikkeling	700k door onvoldoende compensatie	Verwerkt in begroting 2024. Risico is inmiddels een feit.	XONAR	Opgelost 01012024

			in contractuele indexering tarieven door gemeenten.			
13	Niet voldoen aan Social Return verplichting 2022	Onvoldoende medewerkers uit doelgroepen	Boete 258K	Intussen is aan de verplichting voldaan. Het risico vervalt.	XONAR	Opgelost 07122023
14	Lagere instroom nieuwe cliënten behandeling en begeleiding door minder toewijzing zorg via toegangen.	Minder verwijzingen	Omzetverlies, boven-talligheid personeel, lagere dekking overhead, exploitatieverlies. Risico PM	Het gaat om een bredere trend die zichtbaar is bij alle zorgaanbieders in de jeugdregio. 90% van de zorgaanmeldingen bij combinatie Initiatief Jeugdhulp Zuid-Limburg (IJZ) waar XONAR onderaannemer is verloopt via de toegangen. Onderzoeken wat de oorzaak is van de lagere instroom.	XONAR	Geen risico meer maar een feit. Nog geen actie.
15	Bevoorschotting wijzigt van volledige betaling vooraf naar betaling in termijnen voor feitelijk geleverde zorg	Risicobeheersing door Initiatief Jeugdhulp Zuid Limburg (IJZ)	Ontoereikende liquiditeit met ingang van eind Q2 2024. Risico 2,5 mln.	Garantie van gemeenten aan IJZ met een looptijd van 1 jaar.	XONAR en gemeenten	Opgelost 01032024
16	Kosten hack	Reconstructie databases na hack	Niet geraamde kosten. Schatting kosten is 200k	Zo hoog mogelijke effort tegen zo laag mogelijke kosten. Risico is een feit.	XONAR	Opgelost 01032024